

novosadjanke

prve

- **Marta (Neškova) Jorgović** (1742- oko 1780) je bila prva Srпкиnja i Novosadjanka koja je završila srednju školu, prvu srpsu gimnaziju u Novom Sadu 1757.
- **Judita Horovic** (1787-1857), samostalna trgovkinja prehrambenom robom, prva je preduzetnica na ovom prostoru. Njeno ime se, kao jedino žensko, nalazi u popisu glavešina jevrejskih porodica 1844. u Novom Sadu. Ona je i prva žena koja je podnela zahtev za osnivanje ženske organizacije u Novom Sadu 1848.
- **Marija Milutinović Punktorka** (1810 -1875), prva advokatkinja kod Srba, prakticirala je u Beogradu od 1847. jer se za advokaturu nije tražilo formalno obrazovanje. Uz nju su prakticirala još dva advokata.
- **Marija (Popović) Trandafil** (oko 1814 -1883) ostavila je iznos od 700.000 forinti (1.400.000 kruna) u dobrotvorne svrhe što je čini najvećom dobrotvorkom kod Srba.
- **Milica Stojadinović Srпкиnja** (1828 -1878) je prva ratna dopisnica na ovom prostoru. Njenu reportažu pod naslovom "Srce i barikade" iz Beograda koji je 1862. bio poprište ratnih sukoba objavio je "Madjarski dnevnik" iste godine.
- **Savka Subotić** (1834 -1918) je posle predavanja "Žena na istoku i zapadu" u Naučnom klubu u Beču 1911. postala najslavnija žena sa ovog prostora. Njena biografija i fotografije tražile su se podjednako u Roterdamu, Lisabonu, Parizu, Londonu... Bila je počasna predsednica velikog broja ženskih organizacija.

nauka

- **Mileva Marić Ajnštajn** (1875 1948) nije završila studije matematike i fizike na univerzitetu u Cirihi, ali je "ispoljavala sve osobine nadarene, vredne i za nauku veoma važne sposobnosti vizije koja ukazuje da postoje one neslućene dimenzije kosmosa... koje se mogu umom obasjati." Iz tih razloga postoji teza da je Mileva u znatnoj meri doprinela Ajnštajnovom naučnom sazrevanju, radu a neki smatraju da je upravo njena zasluga kreiranje teorije relativiteta po kojoj je Ajnštajn postao poznat u svetu.
- **Dr Kornelija Rakić** (1879 - ?) je prva univerzitetski obrazovana lekarka u Novom Sadu. Studije medicine završila je u Pešti kao stipendistkinja Dobrotvorne zadruge Srпкиnja Novosadjanka. Najveći deo svoje karijere je provela u Bosni jedno vreme čak kao sreski lekar u Bihaću. Njen rad, pored uobičajene lekarske prakse, sastojao se od istraživanja zdravstvenog stanja muslimanskih žena, koje su odbijale svaku pomoć muškaraca lekara.
- **Anica Savić Rebac** (1892 1953) spada u red najznačajnijih ličnosti naše intelektualne baštine. Doktorsku tezu "Pretplatonovska erotologija" odbranila je u Beogradu 1932. Sva njena dela svrstavaju je u najznačajnije istraživače helenske kulture i njenih uticaja na razvoj evropske književnosti, filozofije, estetike. Značajna je kao prevodilac prevela je Njegoševu "Luču Mikrokozmu" na engleski i nemački a u srpsku književnost ušla je zbirkom poezije "Večeri na moru".
- **Anna Czimmer** (1906 1967) lekarka i naučnica je bila poznata kao asistentkinja Szent Györgyi, pronalazača C vitamina i dobitnika Nobelove nagrade za medicinu 1937. Svoje naučne radove objavljivala je u stručnim časopisima, a bavila se i etnološkim istraživanjima, prikupljajući podatke o narodnom lečenju. Od dolaska u Novi Sad (1941) pa do kraja života uz medicinu, kao izuzetan poznavalac evropske književnosti držala "nepostojeći književni salon" kroz koji su prošle mnoge značajne ličnosti madjarske književnosti.

Ženske studije i istraživanja "Mileva Marić Ajnštajn"